

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси тизимидаги касаба уюшмалари ташкилотларида ҳисобот-сайловларни ўтказиш тўғрисида Н И З О М

(Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Бош кенгаши Мажлисининг
2024 йил 21 декабрдаги IX-3-сонли қарори билан тасдиқланган)

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Мазкур Низом Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси (кейинги ўринларда “Федерация” деб юритилади) тизимидаги касаба уюшмалари ташкилотларида ҳисобот-сайловларни ўтказиш тартибини белгилайди.

1.2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилган:

цах ташкилотлари - бошланғич касаба уюшмаси ташкилоти тузилмасига кирадиган **касаба уюшмаси гуруҳлари, цех касаба уюшмаси ташкилотлари:**

цах кўмиталари - касаба уюшмаси гуруҳи, цех касаба уюшмаси ташкилотининг сайланма органи (касаба уюшмаси гуруҳи ташкилотчиси, цех касаба уюшмаси кўмиталари);

бошланғич ташкилот - бир ёки бир нечта иш берувчида ишлайдиган ёки тегишли таълим муассасасида ўқийдиган касаба уюшмаси аъзоларини бирлаштирган касаба уюшмаси ташкилоти;

касаба уюшмаси кўмитаси - бошланғич ташкилотнинг сайланма органи (касаба уюшмаси ташкилотчиси, касаба уюшмаси кўмитаси)

бирлашган касаба уюшмаси ташкилоти – тегишли тармоқ касаба уюшмасининг ваколатли сайланма органи қарори асосида ташкил этилган касаба уюшмаси ташкилоти;

бирлашган кўмита – бирлашган касаба уюшмаси ташкилотининг сайланма органи;

туман, шаҳар бўлинмалари – тегишли тармоқ касаба уюшмасининг ваколатли сайланма органи қарори асосида туман, шаҳарда ташкил этилган касаба уюшмаси ташкилоти;

туман, шаҳар бўлинмасининг сайланма органи - касаба уюшмаси туман, шаҳар кенгаши, туман, шаҳар бирлашган кўмитаси;

ҳудудий бўлинмалар - тегишли тармоқ касаба уюшмасининг ваколатли сайланма органи қарори асосида Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳрида ташкил этилган касаба уюшмаси ташкилоти;

ҳудудий бўлинманинг сайланма органи - касаба уюшмаси ҳудудий бўлинмаси кенгаши, ҳудудий бўлинмаси бирлашган кўмитаси, ҳудудий кўмитаси;

тафтиш комиссиялари – барча даражадаги касаба уюшмалари ташкилотларининг назорат органлари;

касаба уюшмалари ташкилотлари – Федерация, унинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар кенгашлари (кейинги ўринларда – **ҳудудий Кенгашлар**), Федерацияга аъзо тармоқ касаба уюшмалари, уларнинг тизимидаги касаба уюшмаси гуруҳлари, цех касаба уюшмаси ташкилотлари, бошланғич, бирлашган касаба уюшмаси ташкилотлари, туман, шаҳар, ҳудудий бўлинмалари;

касаба уюшмалари органлари – касаба уюшмалари, уларнинг тизимидаги бошланғич, бирлашган ташкилотлар, туман, шаҳар, ҳудудий бўлинмаларнинг, Федерация ва унинг ҳудудий Кенгашларининг сайланма органлари.

1.3. Ушбу Низом барча даражадаги касаба уюшмалари ташкилотлари учун мажбурий ҳисобланади.

1.4. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари, конференциялари, қурултойлари Федерация Уставига, шунингдек Федерацияга аъзо касаба уюшмаларининг Уставларига, Федерация ҳудудий Кенгашларининг низомларига мувофиқ касаба уюшмалари ташкилотларининг тегишли ваколатли сайланма органлари томонидан чақирилади.

Тафтиш комиссиялари касаба уюшмалари ташкилотларининг тегишли сайланма органлари билан бир вақтда, уларнинг ваколат муддатига сайланадилар ҳамда тегишинча умумий йиғилишлар, конференциялар, қурултойларга ҳисобот берадилар.

1.5. Федерация тизимида ҳисобот-сайловлар қуйидаги тартибда ўтказилади: аввал қуйи касаба уюшмаси ташкилотларида, сўнгра юқори касаба уюшмаси ташкилотларида.

1.6. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари, конференциялари, қурултойлар ўтказилиши ҳақида қуйидаги муддатларда эълон қилинади (навбатдан ташқари ўтказиладиган йиғилиш, конференция, қурултойлар бундан мустасно):

- цех ташкилотларида – ўтказилишидан камида 10 кун аввал;
- бошланғич, бирлашган касаба уюшмаси ташкилотларида - ўтказилишидан камида 15 кун аввал;
- касаба уюшмаларининг туман, шаҳар, ҳудудий бўлинмаларида - ўтказилишидан камида бир ой аввал;
- тармоқ касаба уюшмалари Қурултойлари, ҳудудий Кенгашлар конференциялари тўғрисида - ўтказилишидан камида икки ой аввал;
- Федерация Қурултойи тўғрисида – ўтказилишидан камида уч ой аввал.

Касаба уюшмалари Уставларида умумий йиғилиш, конференцияларни ўтказиш куни ҳақида эълон қилишнинг ўзгача муддатлари белгиланган бўлса, устав талабларига риоя этилади.

1.7. Цех кўмиталари, касаба уюшмаси кўмиталари ва тафтиш комиссиялари тегишлича касаба уюшмаси ташкилотининг умумий йиғилиши (конференцияси)да ҳисобот берадилар ва сайланадилар.

Конференцияга вакиллик меъёри ҳамда делегатлар сайлаш тартиби конференцияни чақирган тегишли касаба уюшмаси органи томонидан белгиланади.

1.8. Сменали иш тартиби ўрнатилган ташкилотда ҳисобот - сайловларни ўтказиш тартиби тегишли касаба уюшмаси кўмитаси томонидан белгиланади.

1.9. Бирлашган кўмиталар, касаба уюшмалари туман, шаҳар, ҳудудий бўлинмаларининг сайланма органлари ва тафтиш комиссиялари тегишинча конференцияларда ҳисобот берадилар ва сайланадилар.

Ҳудудий Кенгашлар ҳамда тафтиш комиссиялари тегишли Кенгашларнинг конференцияларида ҳисобот берадилар ва сайланадилар.

Касаба уюшмаларининг Республика кенгашлари ва тафтиш комиссиялари, Федерация Бош кенгаши ҳамда Назорат-тафтиш комиссияси тегишли

курултойларда ҳисобот берадилар ва сайланадилар.

Конференцияларга, курултойларга делегатлар меъёри ва уларни сайлаш тартиби конференция ёки курултойни чақирган тегишли ваколатли касаба уюшмалари органлари томонидан белгиланади.

Конференция, курултой делегатларига, бевосита Конференция, курултой олдидан рўйхатга олиш чоғида, тегишли гувоҳнома берилади.

1.10. Ҳисобот-сайлов йиғилиши, конференцияси, курултойнинг кун тартибига тегишлича қуйидаги масалалар киритилади:

касаба уюшмаси органининг ҳисобот давридаги фаолияти тўғрисида ҳисоботи;

касаба уюшмаси ташкилоти тафтиш комиссиясининг (улар мавжуд бўлган ташкилотларда) ҳисобот давридаги фаолияти тўғрисида ҳисоботи;

касаба уюшмаси органи раисини сайлаш тўғрисида;

касаба уюшмаси органи таркибини сайлаш тўғрисида;

тафтиш комиссияси таркибини сайлаш тўғрисида (улар мавжуд бўлган ташкилотларда);

тафтиш комиссияси раисини сайлаш тўғрисида;

юқори касаба уюшмаси ташкилоти конференцияси, курултойга делегатлар сайлаш тўғрисида (агар юқори касаба уюшмаси ташкилоти томонидан вакиллик меъёри белгилаб берилган бўлса);

юқори касаба уюшмаси органи таркибига вакил сайлаш тўғрисида (агар юқори касаба уюшмаси органи таркибини шакллантиришнинг шундай тартиби ва вакиллик меъёри белгилаб берилган бўлса).

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари, конференциялари, Курултойлар кун тартибига тегишли касаба уюшмаси ташкилотининг фаолиятига доир бошқа масалалар ҳам киритилиши мумкин.

1.11. Тегишли уставлар ва Низомларда касаба уюшмаси органи раисининг ўринбосар(лар)ини сайлаш умумий йиғилиш, конференция, Курултой ваколатига киритилган бўлса, раис ўринбосарини сайлаш масаласи ҳам кун тартибига киритилиши мумкин.

1.12. Федерация тизимида ҳисобот-сайлов кампанияси мувофиқлаштирилган муддатларда ўтказилишини таъминлаш мақсадида аввалги ҳисобот-сайлов кампаниясидан сўнг ташкил этилган касаба уюшмалари ташкилотлари, шунингдек касаба уюшмалари ташкилотларининг янги сайланган органлари ҳам ушбу Низом талабларига риоя этилган ҳолда ҳисобот-сайлов йиғилишлари, конференцияларини ўтказадилар.

1.13. Тизимида масъул ташкилотчилар жорий этилган касаба уюшмаларининг вилоят ташкилотлари конференцияларида фақат ҳисобот даврида амалга оширилган ишлар ҳақида ҳисобот берилади халос ва юқори касаба уюшмаси ташкилотларининг конференциялари, Курултойларига делегатлар ҳамда раҳбар органлари таркибига вакиллар сайланади (агар юқори касаба уюшмаси органининг қарори билан бундай тартиб белгиланган бўлса).

II. ҲИСОБОТ БЕРИШ ВА ҲИСОБОТ БЎЙИЧА ҚАРОРЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШ ТАРТИБИ

2.1. Ҳисобот-сайлов йиғилиши, конференцияси, курултойини ўтказишдан аввал ҳар бир касаба уюшмаси органи томонидан ҳисобот даврида амалга

оширилган ишлар ҳақида ҳисобот маърузаси тайёрланади.

Ҳисобот маърузасида ҳисобот даврида касаба уюшмалари фаолиятининг барча йўналишлари бўйича тегишли касаба уюшмаси органи томонидан амалга оширилган ишлар, йўл қўйилган камчиликлар танқидий- таҳлилий тарзда батафсил ёритилади, шунингдек мавжуд имкониятлар, келгусида касаба уюшмаси ташкилоти олдида турган вазифалар ҳам акс эттирилади.

Ваколат берилган касаба уюшмаси органи ҳисоботни ва маърузачини тасдиқлайди.

2.2. Ҳисобот-сайлов конференциясини, курултойини олиб бориш учун очиқ овоз бериш йўли билан ишчи раёсат ва бошқа ишчи органлар (котибият, санок комиссияси, таҳрир комиссияси), умумий йиғилишни олиб бориш учун эса - ишчи раёсат, котибият (ёки раис ва котиб), санок комиссияси сайланади. Ишчи раёсат таркибига йиғилиш, конференция, курултойда иштирок этаётган юқори касаба уюшмаси ва бошқа органларнинг вакиллари сайланиши мумкин.

2.3. Тегишли касаба уюшмаси органи ва тафтиш комиссиясининг ҳисобот маърузасини эшитгандан ва муҳокама қилгандан сўнг умумий йиғилиш, конференция, курултой касаба уюшмаси органининг ҳисобот давридаги фаолиятига баҳо беради (қониқарли ёки қониқарсиз), тафтиш комиссиясининг ҳисоботи эса тасдиқ учун киритилади.

2.4. Касаба уюшмаси органи ва тафтиш комиссиясининг ҳисоботи юзасидан йиғилиш, конференция, курултой қарори қабул қилинади.

III. КАСАБА УЮШМАЛАРИ ОРГАНЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ, УЛАРНИНГ ТАРКИБИГА НОМЗОДЛАРНИ КЎРСАТИШ ВА САЙЛАШ ТАРТИБИ

3.1. Касаба уюшмалари органлари касаба уюшмалари уставларида, Федерациянинг Уставида, Федерациянинг ҳудудий Кенгашлари низомларида белгиланган тартибда:

- бевосита ҳисобот-сайлов йиғилиши, конференцияси, курултойида сайлаш;
- ҳисобот-сайлов йиғилиши, конференцияси, курултойни чақираётган касаба уюшмаси органи томонидан белгиланган меъёрга мувофиқ унинг таркибига аъзо ёки қуйи касаба уюшмаси ташкилотларининг йиғилишлари, конференциялари, курултойларида тўғридан-тўғри вакил йўллаш усули билан шакллантирилиши мумкин.

Касаба уюшмалари органлари таркибига иш берувчилар, шунингдек давлат органларининг мансабдор шахслари киритилиши мумкин эмас.

3.2. Касаба уюшмалари органларини бевосита ҳисобот-сайлов йиғилишида, конференциясида, курултойида сайлаш тартиби.

3.2.1. Сайлов ўтказишдан аввал касаба уюшмаси ташкилотининг умумий йиғилиши, конференцияси, курултойи сайланадиган касаба уюшмаси органининг сон жиҳатдан таркибини тасдиқлаб олади.

3.2.2. Сайланадиган касаба уюшмаси органининг сон таркиби тасдиқлангандан сўнг йиғилиш иштирокчилари, конференция, курултой делегатлари таклифлари асосида сайланадиган орган таркибига киритиш учун тавсия этилаётган номзодлар рўйхати шакллантирилади.

3.2.3. Касаба уюшмаси органининг янги таркибига аввалдан номзодларни белгилаб олиш учун ҳисобот-сайлов конференциялари, курултойлардан аввал

делегациялар вакилларининг мажлислари ўтказилиши мумкин.

Делегациялар вакиллари мажлиси номидан касаба уюшмаси органининг янги таркибига номзодлар тўғрисида таклиф киритилиши, йиғилиш қатнашчилари, делегатларнинг бевосита йиғилиш, конференция, курултойда бошқа номзодлар кўрсатиш ҳуқуқларини чекламайди.

3.2.4. Касаба уюшмаси органи таркибига йиғилишда иштирок этмаётган, конференция, курултой делегати бўлмаган касаба уюшмаси аъзоларининг номзодлари ҳам кўрсатилиши мумкин, бунда номзоднинг розилиги олинган бўлиши шарт.

Йиғилиш қатнашчиси, конференция, курултой делегати бўлган ҳар бир касаба уюшмаси аъзоси касаба уюшмаси органи таркибига ўз номзодини таклиф этишга ҳақли.

Бошланғич ташкилот сайланма органи таркибига номзоди кўрсатилган (ўз номзодини таклиф этган) касаба уюшмаси аъзоси ушбу бошланғич касаба уюшмаси ташкилотида ҳисобда турган бўлиши шарт.

3.3. Касаба уюшмалари органларини бевосита ҳисобот-сайлов йиғилиши, конференцияси, курултойда сайлашда овоз бериш тартиби.

3.3.1. Касаба уюшмалари органлари аъзоларини ва юқори касаба уюшмалари ташкилотларининг конференциялари, курултойларига делегатларни ва органлари таркибига вакилларни сайлашда овоз бериш шакли (очик ёки яширин) очик овоз бериш йўли билан йиғилиш қатнашчилари, конференция, курултой делегатлари томонидан белгиланади.

3.3.2. Овоз бериш шаклидан қатъи назар (очик ёки яширин) мазкур Низомнинг 4.1.-бандига мувофиқ кворум мавжуд бўлган ҳолда йиғилиш қатнашчилари, конференция, курултой делегатларининг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган номзод сайланган ҳисобланади, бундан ушбу Низомнинг 3.3.7.-банди учинчи сўзбошидаги қоида мустасно.

3.3.3. Сайлов бўйича овоз беришда фақат ушбу касаба уюшма ташкилотининг аъзолари, конференция, курултой делегатлари иштирок этадилар.

Яширин овоз бериш тартиби

3.3.4. Яширин овоз беришни ўтказиш ва унинг натижаларини ҳисоблаш учун йиғилиш, конференция, курултой очик овоз бериш йўли билан санок комиссиясини сайлайди. Санок комиссияси аъзолари сонини йиғилиш, конференция, курултой белгилайди.

Санок комиссияси ўз мажлисида раис ва котибни сайлайди ҳамда бу ҳақда баённома тузилади. Баённома йиғилиш иштирокчилари, конференция, курултой делегатларига ўқиб эшиттирилади ва у маълумот учун қабул қилинади.

3.3.5. Яширин овоз бериш қуйидаги тартибда ўтказилади:

даставвал ушбу Низомнинг 3.2.1.-3.2.4.-бандларида кўрсатилган тартибда яширин овоз бериш бўйича сайлов бюллетенига киритиш учун номзодлар рўйхатлари шакллантирилади;

санок комиссияси рўйхатга киритилган номзодлар алфавит тартибда жойлаштирилган бюллетенларни тайёрлайди (бюллетеннинг тавсиявий шакли

илова қилинади);

сайлов қутилари муҳрланади ва улар яширин овоз бериш учун барча шароит яратилган кабиналар, бунинг имкони бўлмаган тақдирда эса алоҳида хоналарга ўрнатилади;

йиғилиш қатнашчиларига, конференция, қурултой делегатларига бюллетенлар тарқатилади ва санок комиссиясининг раиси яширин овоз бериш тартибини тушунтиради;

санок комиссияси йиғилиш қатнашчиларининг, конференция, қурултой делегатларининг ҳар бирига сайланаётган касаба уюшма органи, тафтиш комиссияси таркибига, шунингдек юқори касаба уюшмаси ташкилотининг конференцияси, қурултойи делегатлигига, органлари таркибига тавсия этилган номзодлар киритилган бюллетендан бир нусхадан беради ва ушбу йиғилиш қатнашчилари, конференция, қурултой делегатлари рўйхатиغا бюллетень берилганлиги тўғрисида белги қўйилади;

сайлов бюллетени йиғилиш иштирокчиси, делегат томонидан яширин овоз бериш кабинаси ёки хонасида тўлдирилади. Сайлов бюллетенини тўлдириш вақтида кабинада (хонада) овоз берувчидан бошқа шахсларнинг бўлиши тақиқланади;

йиғилиш қатнашчиси, делегат ўзи ёқлаб овоз бераётган номзод(лар) фамилиясининг рўпарасида, ўнг томонда жойлашган бўш катакчага “+” ёки “Х” белгисини, қарши бўлган номзод(лар) фамилиясининг рўпарасида “-“ белгисини қўяди, номзодни ёқлаб ёки қарши белги қўйилмаган ҳолларда йиғилиш қатнашчиси, конференция, Қурултой делегати батараф қолган ҳисобланади.

Овоз бериш тугаллангандан сўнг санок комиссияси сайлов қутилари очиқ ҳар бир бюллетень бўйича овоз бериш натижаларини санайди.

Овозларни санаш алоҳида хонада амалга оширилади ва бу жараёнда санок комиссияси аъзоларидан бошқа шахсларнинг бўлиши тақиқланади.

3.3.6. Агар овоз бериш натижасига кўра касаба уюшмаси органи таркибига сайланган (50 фоиздан ортиқ овоз олган) номзодлар сони тасдиқланган сон жиҳатдан таркибда белгиланган миқдордан оз ёки кўп бўлса, йиғилиш, конференция, қурултой очиқ овоз бериш йўли билан касаба уюшмаси органининг сон жиҳатдан таркибини янги миқдорда - овоз бериш натижаларига мувофиқ тасдиқлаш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

3.3.7. Йиғилиш қатнашчилари, конференция, қурултой делегатларининг кўпчилиги (50 фоиздан ортиғи) касаба уюшмаси органининг аввалдан белгиланган сон жиҳатдан таркибини қолдиришга овоз берса:

овоз бериш натижасига кўра касаба уюшмаси органига сайланганлар (50 фоиздан ортиқ овоз олганлар) сони тасдиқланган сон жиҳатдан таркибда белгиланган миқдордан кам бўлган ҳолда - 50 фоиздан кам овоз олган номзодлар ўрнига янги номзодларни кўрсатилиб, улар бўйича қайта овоз бериш ўтказилади;

овоз бериш натижасига кўра касаба уюшмаси органига сайланганлар (50 фоиздан ортиқ овоз олганлар) сони тасдиқланган сон жиҳатдан таркибда белгиланган миқдордан кўп бўлган ҳолда – белгиланган сон жиҳатдан таркибга мувофиқ 50 фоиздан ортиқ овоз олган номзодларнинг энг юқори кўрсаткичга эга бўлганлари сайланган ҳисобланади.

3.3.8. Овоз бериш тугаллангандан сўнг санок комиссияси ҳар бир номзод бўйича «ёқлаб» ҳамда «қарши» берилган овозлар, “бетараф” қолганлар сони акс эттирилган баённомани тузади. Баённомани санок комиссиясининг барча аъзолари имзолайдилар. Ушбу тартибда ҳар бир касаба уюшмаси органи таркибига (лавозимга) сайловлар натижаси бўйича алоҳида баённома тузилади.

3.3.9. Санок комиссияси овоз бериш натижаларидан келиб чиқиб йиғилиш, конференция, курултойга ҳар бир номзод бўйича “ёқлаб” ҳамда “қарши” овоз берганлар, “бетараф” қолганлар сони ҳақида алоҳида-алоҳида ахборот беради. Сайлов натижалари йиғилиш, конференция, курултой томонидан тасдиқланади ва қарор қабул қилинади.

3.3.10. Белгиланмаган шаклдаги бюллетенлар, касаба уюшмалари органлари раҳбарларини сайлашда эса - иккита ёки ундан ортиқ номзодлар қолдирилган бюллетен (рўйхат) лар ҳақиқий эмас деб ҳисобланади.

3.3.11. Яширин овоз беришга тааллуқли бюллетенлар, санок комиссияси мажлисининг баёнлари тегишинча сайлов масалалари бўйича қабул қилинган қарорларга ёки йиғилиш, конференция, курултой баёнига илова қилинади.

Очиқ овоз бериш тартиби

3.3.12. Касаба уюшмалари органлари аъзоларини ва юқори ташкилотларнинг конференциялари, курултойларига делегатларни ва сайланма органлари таркибига вакилларни сайлаш кун тартибига киритилган тартибда, алоҳида-алоҳида ўтказилади.

3.3.13. Ҳар бир масала бўйича сайловни ўтказишдан аввал ушбу Низомнинг 3.2.1.-3.2.4.-бандларида кўрсатилган тартибда овоз бериш учун номзодлар рўйхатлари шакллантирилади.

3.3.14. Овоз бериш рўйхатга киритилган ҳар бир номзод бўйича ўтказилади.

3.3.15. Йиғилиш, конференция, курултой қарорига мувофиқ овозларни санаш санок комиссияси ёки йиғилиш, конференция, курултой ишчи раёсати (раиси) томонидан амалга оширилиши мумкин.

Кам сонли касаба уюшмаси ташкилотларида ва касаба уюшмаси гуруҳларида йиғилиш овоз бериш натижаларини санашни раислик қилувчига ёки йиғилиш катнашчиларидан бирига топшириши мумкин.

3.3.16. Ҳар бир номзод бўйича «ёқлаб» ёки «қарши» берилган ёхуд «бетараф» барча овозлар саналади. Йиғилиш катнашчилари, конференция, курултойда иштирок этаётган делегатларнинг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган номзодлар сайланган ҳисобланади.

3.3.17. Ушбу Низомнинг 3.2.1.-3.2.4.-бандларида кўрсатилган тартибда шакллантирилган рўйхатга киритилган номзодларнинг бирортаси юзасидан эътирозлар бўлмаган ҳолларда йиғилиш, конференция, курултой сайловни рўйхат бўйича ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

3.3.18. Агар овоз бериш натижасига кўра касаба уюшмаси органи таркибига сайланган (50 фоиздан ортиқ овоз олган) номзодлар сони тасдиқланган сон жиҳатдан таркибда белгиланган миқдордан оз ёки кўп бўлса, ушбу Низомнинг 3.3.6. ва 3.3.7.-бандларида белгиланган тартиб қўлланилади.

3.3.19. Овоз бериш натижалари тўғрисида йиғилиш, конференция, курултойга ҳисобот берилади ва касаба уюшмаси органи таркибига, шунингдек конференция, курултойга делегат, юқори касаба уюшмаси органи таркибига

вакил этиб сайланганлар рўйхати йиғилиш, конференция, курултой баённомасига киритилади.

Касаба уюшмалари органлари раислари, раис ўринбосарларини сайлаш тартиби

3.3.20. Барча даражадаги касаба уюшмалари органлари раислари умумий йиғилиш, конференция, курултойларда, уларнинг ўринбосарлари - тегишли касаба уюшмалари органлари мажлисларида сайланадилар.

Уставда назарда тутилган ҳолларда йиғилиш, конференция, курултой раис ўринбосарини бевосита йиғилиш, конференция, курултойда сайлаш ҳақида қарор қабул қилиши мумкин.

Касаба уюшмаси ташкилотларининг раҳбарлик лавозимларига (раис ва унинг ўринбосари) сайлов муқобиллик асосида ўтказилади.

3.3.21. Даставвал касаба уюшмаси органи раиси сайлови ўтказилади.

Тегишли касаба уюшмаси органининг сон таркибини белгилаш ва аъзоларини сайлашда ушбу ҳолат эътиборга олинади.

3.3.22. Касаба уюшмалари бошланғич, бирлашган ташкилотлари, ҳудудий бўлинмалари сайланма органларининг ишлаб чиқаришдаги ишидан озод этилган раис ва раис ўринбосарлари, шунингдек касаба уюшмалари Республика кенгашлари, Федерация ва унинг ҳудудий Кенгашлари раислари ва раис ўринбосарлари сайлови **муқаррар равишда муқобиллик асосида, яширин овоз бериш йўли билан ўтказилади.**

Ишлаб чиқаришдаги ишидан озод этилмаган (жамоатчилик асосидаги) раис ва раис ўринбосарини сайлаш бўйича овоз бериш йиғилиш иштирокчилари, конференция, курултой делегатлари, тегишли касаба уюшмаси органи аъзолари томонидан тасдиқланган шаклда (очик ёки яширин), ушбу Низомда белгиланган тартибда ўтказилади.

3.3.23. Йиғилиш қатнашчилари, конференция, курултой делегатлари раис ва унинг ўринбосар(лар)и лавозимига номзодларни алоҳида-алоҳида кўрсатадилар, муҳокама қиладилар ва уларга овоз берадилар.

Йиғилиш, конференция, курултойнинг санок комиссияси ёки ишчи раёсати (раиси), белгиланган тартибда касаба уюшмаси органи раиси, раис ўринбосарини сайлаш бўйича овоз бериш натижаларини алоҳида-алоҳида ҳисоблаб чиқади.

3.3.24. Касаба уюшмалари органлари раислари ва уларнинг ўринбосарларини яширин овоз бериш йўли билан сайлаш чоғида йиғилиш қатнашчиси, конференция, курултой делегати бюллетенда кўрсатилган бир неча номзоддан фақат биттасини ёқлаб овоз бериши мумкин. Йиғилиш қатнашчилари, конференция, курултой делегатларининг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган номзод сайланган деб ҳисобланади.

3.3.25. Агар яширин овоз бериш бюллетенга икки нафар номзод киритилган бўлса ва овоз бериш натижаларига кўра бирорта ҳам номзод овозларнинг ярмидан кўпини ололмаса, қайтадан номзодлар кўрсатилиб, улар юзасидан овоз бериш ўтказилади.

Агар номзодлар сони уч ва ундан ортиқ нафар бўлса энг кўп овоз олган иккита номзод қолдирилиб, улар бўйича қайта овоз бериш ўтказилади ва йиғилиш қатнашчилари, конференция, курултойда иштирок этаётган делегатларнинг кўпчилиги ёқлаб овоз берган номзод сайланган ҳисобланади.

Қайта сайловда қолдирилган икки номзод бўйича овозлар тенг бўлган ҳолда ушбу лавозимга қайтадан номзод (номзодлар) кўрсатилиб, мазкур низомда кўзда тутилган тартибда муҳокама қилинади ва улар юзасидан овоз бериш ўтказилади.

3.3.26. Касаба уюшмаси раҳбар органлари, тафтиш комиссиялари раисларининг ўринбосарлари тегишли раҳбар органлар, тафтиш комиссиялари мажлисларида сайланган ҳолларда ушбу Низомнинг 3.3.22-3.3.25-бандларида белгиланган тартибга риоя этилади.

3.4. Касаба уюшмалари органларини белгиланган меъёрга мувофиқ қуйи ёки аъзо ташкилотлар йиғилишлари, конференциялари, курултойларида сайлаш йўли билан шакллантириш.

3.4.1. Йиғилиш, конференция, курултойни чақираётган касаба уюшмаси органи тегишли сайланма органини қуйи ёки аъзо ташкилотларнинг йиғилишлари, конференциялари, курултойларида ушбу орган таркибига белгиланган меъёр бўйича тўғридан-тўғри вакил йўллаш (сайлаш) усули билан шакллантириш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

Касаба уюшмаси органи бундай усулда шакллантирилган ҳолларда умумий йиғилиш, конференция, курултой қуйи ёки аъзо ташкилотлар томонидан касаба уюшмаси органи таркибига вакил этиб йўлланган (сайланган) аъзоларнинг ваколатларини тасдиқлаш тўғрисида қарор қабул қилади.

3.4.2. Умумий йиғилиш, конференция, курултойда қуйи ёки аъзо ташкилотлар томонидан касаба уюшмаси органи таркибига йўлланган (сайланган) аъзолардан ташқари бошқа аъзоларни сайлаш масаласини тегишли умумий йиғилиш, конференция, курултой ҳал қилади.

3.4.3. Касаба уюшмаси ташкилотларининг доимий асосда фаолият юритадиган сайланма раҳбар органлари (қўмита, раёсат, ижроия қўмита, кенгаш) мажлисларида кворум бўлишини таъминлаш мақсадида, қайд этилган барча органларга сайланган аъзонинг дублёри бўлиши таъминланиши керак.

Раҳбар органга сайланган аъзо умумий йиғилиш, кенгаш, конференция, курултойда, у сайланганлиги эълон қилингандан кейин, ўз танлови бўйича, шу раҳбар органга сайланмаган, аммо шу касаба уюшмаси ташкилотига даҳлдор бўлган касаба уюшмаси аъзоларидан бирини (унинг розилиги билан) ўзининг дублёри сифатида номзод этиб кўрсатади. Дублёр сайланмайди.

Сайлов натижалари бўйича касаба уюшмаси ташкилотининг сайланма раҳбар органи аъзолари рўйхати шакллантирилганда ҳар бир аъзонинг фамилияси, исми, шарифидан кейин дублёрнинг фамилияси, исми, шарифи қайд этилиб, дублёр деб ёзиб қўйилади.

Дублёр мазкур органнинг мажлисларида асосий аъзо қатнашмаган ҳолларда, яъни аъзо, хизмат сафарида, вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик даврида, таътилда, шунингдек аъзо ишда бўлмаганда (ишда бўлмаслигининг сабаби ноаниқ бўлганда) тўлақонли овоз бериш ҳуқуқи билан иштирок этади.

Раҳбар орган аъзоси шу орган аъзолигидан чиққанда (чиқарилганда) дублёрининг ҳам ушбу органдаги ваколатлари тугайди.

Раҳбар органи таркибига сайланган янги аъзо ўзининг дублёрини тақдим этади.

Ушбу банд талаблари бошланғич касаба уюшмалари ташкилотлари учун мажбурий, касаба уюшмалари, улар тизимидаги бирлашган қўмиталар, туман,

шаҳар ва ва ҳудудий бўлинмалари, Федерациянинг ҳудудий Кенгашлари ҳамда Федерация учун тавсиявий ҳисобланади.

IV. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари, конференциялари, курултойларнинг ваколатли бўлиши ва қарорлар қабул қилиш

4.1. Касаба уюшмаси ташкилоти аъзоларининг ярмидан кўпи иштирок этган ҳисобот-сайлов йиғилиши, делегатларнинг камида учдан икки қисми иштирок этган касаба уюшмалари ташкилотларининг конференциялари, курултойлари ваколатли ҳисобланади.

4.2. Ҳисобот-сайлов йиғилиши, конференцияси, курултойда иштирок этган қатнашчилар, делегатларнинг ярмидан кўпи ёқлаб овоз берган тақдирда қарор қабул қилинган ҳисобланади.

V. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

5.1. Сайловлар ўтказишнинг белгиланган тартиби бузилган тақдирда юқори касаба уюшмаси органи мазкур ҳолатни кўриб чиқиши, зарур бўлганда сайлов натижаларини бекор қилиши ва янги сайловлар ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

5.2. Барча даражадаги касаба уюшмалари органларини сайлашда улар таркибини мунтазам янгилаб туриш ва раҳбар ўринга захирадаги кадрларни тавсия этиш тамойилига амал қилинади, номзодларни кенг муҳокама этилиши таъминланади.

5.3. Юқори касаба уюшмаси органи аъзоси ўзи ҳисобда турган касаба уюшмаси ташкилотининг ишончини йўқотса, ташкилот уни хоҳлаган вақтда касаба уюшмаси органи аъзолигидан чиқариш (чақиртириб олиш ва янги вакилни йўллаш) тўғрисидаги масалани қўйиши мумкин.

5.4. Касаба уюшмалари органлари, уларнинг раҳбарлари (раис ва раис ўринбосарлари)ни сайлашда юзага келган ва мазкур Низом билан тартибга солинмаган баҳсли ҳолатлар Федерациянинг, тегишли касаба уюшмаларининг уставлари, Федерация ҳудудий Кенгашларининг низомларига мувофиқ Федерация томонидан ҳал қилинади.